

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه اصلاح ماده (۳) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری»

مقدمه

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران یکی از شوراهای عالی متعدد در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران است که مطابق قانون تأسیس این شورا حیطة اختیارات وسیعی برای آن در نظر گرفته شده است. وظایف این شورا مطابق ماده (۲) قانون تأسیس این شورا به شرح زیر بیان شده است:

۱. بررسی پیشنهادهای لازم در مورد سیاست کلی شهرسازی برای طرح در هیئت وزیران.
۲. اظهار نظر نسبت به پیشنهادهای و لوایح شهرسازی و مقررات مربوط به طرح‌های جامع شهری که شامل منطقه‌بندی، نحوه استفاده از زمین، تعیین مناطق صنعتی، بازرگانی، اداری، مسکونی، تأسیسات عمومی، فضای سبز و سایر نیازمندی‌های عمومی شهر می‌باشد.
۳. بررسی و تصویب نهایی طرح‌های جامع شهری و تغییرات آنها خارج از نقشه‌های تفصیلی.
۴. تصویب معیارها و ضوابط و آیین‌نامه‌های شهرسازی.

ترکیب اعضای فعلی این شورا به شیوه مناسبی مشخص نشده و برخی از اعضا ذیل قوانین دیگری به عضویت این شورا درآمده‌اند.

مشخصات لایحه

دوره هشتم - سال چهارم

شماره ثبت:

۵۲۳

شماره چاپ:

۱۴۵۶

تاریخ چاپ:

۱۳۹۰/۳/۱۶

لایحه دولت درصدد افزودن رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به ترکیب اعضای این شورا بود که کمیسیون عمران مجلس ضمن موافقت با این موضوع، متن ماده را نیز متناسب با تغییرات صورت گرفته در قوانین اصلاح نموده و حد ملاک اعتبار تصمیمات شورا را نیز از پنج رأی به شش رأی تغییر داده است.

بررسی مفاد لایحه

صرف نظر از امکان سنجی دخالت مجلس در تشکیل شوراهای عالی اداری با عنایت به اصل یکصدوسی و هشتم قانون اساسی و با عنایت به ممنوعیت واگذاری حق قانونگذاری مجلس مطابق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی، تنها مبنای حقوقی ممکن برای شوراهای عالی اداری در نظر گرفتن آنها به عنوان مصادیق کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر مذکور در اصل یکصدوسی و هشتم قانون اساسی می‌باشد. البته در برخی موارد نیز مصوبات این شوراها با امضای یکی از وزرای عضو شورا به عنوان آیین‌نامه‌های صادره از یک وزیر موضوع اصل یکصدوسی و هشتم قانون اساسی قلمداد می‌گردند.

نام دفتر:

مطالعات حقوقی

لذا در این خصوص با عنایت به ترکیب فعلی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و نحوه تصمیم‌گیری در آن، این شورا را نیز می‌باید از مصادیق کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر قلمداد نمود.

در نتیجه در فرض پذیرش پیشنهاد عضویت «رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری» توسط مجلس شورای اسلامی (همانگونه که در ماده (۱۶۶) قانون برنامه سوم و همچنین ماده (۱۱۵) قانون برنامه چهارم این پیشنهاد پذیرفته شده بود)، نوع این عضویت می‌باید «به صورت عضو ناظر» و «بدون حق رأی» در نظر گرفته شود تا مصوبه مجلس مغایر اصل یکصدوسی و هشتم قانون اساسی قلمداد نگردد.

همچنین در خصوص اصلاح نگارش ترکیب فعلی این شورا توسط کمیسیون نیز بیان می‌گردد سه عضو غیر وزیر دیگر می‌باید به عنوان عضو ناظر (بدون حق رأی) در جلسات این شورا شرکت نماید.

مشخصات گزارش

نتیجه‌گیری

با عنایت به ماهیت حقوقی شورای عالی شهرسازی و معماری، مطابق اصل یکصدوسی و هشتم قانون اساسی، می‌باید اعضای غیروزیر این شورا به عنوان «عضو ناظر» و بدون حق رأی در این شورا شرکت کنند.

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۰۹۷۹

لذا جهت ممانعت از اعلام مغایرت مصوبه با اصل یکصدوسی و هشتم قانون اساسی از سوی شورای نگهبان، پیشنهاد می‌شود لایحه جهت اصلاح مجدد و افزودن عبارت «به عنوان عضو ناظر» به انتهای بندهای «۹» تا «۱۲» ماده (۳) به کمیسیون ارجاع شود.

تاریخ انتشار:

۱۳۹۰/۵/۲۴